

Karjalaisia taiteilijoita.

I. Grigori Auer.

Karjalaisia taiteilijoita —? Onko niitäkin? Onko alkuperäisen karjalaisen heimon alueella syntynyt vielä yhtään miestä, jonka kädessä olisi pensseli heilunut ei vain sivelläkseen ladon tai pirtinseinän lankkupintaa, vaan kuvatakseni elämästä tai luonnosta kauniin kappaleen silmän nähdä ja sydämen ymmärtää? Yksinkertaisesti: mitä Karjalan heimo on luonut kuvataiteen alalla, jolle sillekin tämän heimon on kerran osansa annettava, jos mieli sen kohota sivistyselämässä kaikille niille tasoille, joita kansakunnaksi kohoaminen kaikilta sen heimoilta edellyttää.

Valitettavasti emme tiedä rajantakaisen Karjalan alueilta vielä ketään nousseen tälle alalle — ellei joku liene peittynyt venäläisen taide-elämän, venäläisen nimen ja omien kansallisten juuriensa unohtamisen varjoon. Niin lienee siellä laita kaikkien muidenkin taidealojen suhteen — aivan pieniä viimeaikaisia merkkejä lukuunottamatta kirjallisuuden alalla.

Suomenpuolisen Karjalan savolaistuneilta alueilta on kyllä kohonnut jotakuita ja varsin huomattaviakin nähtävän taiteen luojia. Palaamme tuonnempana näihin, joiden ensi miehenä parhaissa voimissaan hartaasti tutkielee niin kotoisia kuin ulkomaalaisiakin

Taiteilija G. Auer
asunnossaan Pitkäsärannassa

dettaan ei ole aikaisempina vuosina saatu paljoa nähdä Suomessa, vasta viime aikoina hän on takaisin Suomeen ja suomalaisten taiteilijain piiriin siirryttyään asettanut täällä taulujaan nähtäväksi ja saataviksi. Hän nimittäin kohta nuoruusvuosiensa jälkeen siirtyi Pietariin, työskentelemään siellä taidekauppiaina toimivan veljensä liikkeen yhteydessä. Mutta oppivuotensa oleskeli hän Suomessa käyden Ateenumin taidekoulua Helsingissä yhdessä muiden senaikuisten nuorten taideopiskelijain kera. Näiden opintokumppanien joukossa oli itse Sallinen ja tämänpä kanssa hän teki siellä pienen kepposenkin, joutuen siitä tämän »suuren» kumppaninsa kera karkeituksikin tuosta korkeasta opinahjosta.

maisemia sekä ihmistyyppejä pohjoiskarjalainen taiteilija Mikko Oinonen.

Suomenpuolisen Karjalan alkuperäismailta on tähän asti kohonnut vain yksi ainoa taidemaalaja — Grigori Auer. Hän — alkuperäisnimeltään Prokofjeff — on kruskoisten talonpoikaisten vanhempain poika Impilahden Pitkäsärannasta, Laatokan rannoilta. On mies parhaissa voimissaan ja vuosissaan, — syntynyt v. 1882. Hänen tai-

Silloin pimeän metsän mies karjaisee raivostuneena ja ryntää ovelle, survaisee sen auki, — — mutta siellä onkin itse elävänä se sama munkki, joka hänelle on mieleen tullut, eikä mikään kiusaava harhakuva. Lumiryöpyn mukana työntyy sisään pitkä mies, mustapartainen, kiilusilmäinen. Erakko säpsähtää, hän tuntee miehensä.

Mutta musta munkki ei häntä tunne. Ja heti nähtyään huutaa se:

»Taas löysin yhden kiroton vääräuskoisen! Tänä yönä siis lupaukseni täyttyy, tänä yönä saan siis sielulleni rauhan, syntini sovitetuksi. Yhdeksän erakkoa, yhdeksän kirottua olen luvannut tuhota, kahdeksan olen jo surmannut ja sinä olet yhdeksäs. Siis, — valmistaudu kuolemaan!»

Mutta silloin pimeän metsän mies saa oudot voimat.

— Vaikene, kirottu! huutaa hän ja kohottaa käntensä kuin yrittäisi murskata edessään olevan miehen

tai kutsua taivaat avukseen. — Vaikene, vieläkö uskalat? Etkö tunne minua?

Silloin musta munkki kauhistuu. Oudolla, äkillisellä liikkeellä tuiskahtaa hän maata kohti ja samassa jää erakon eteen suinpäin makaamaan.

— »Sinäkö . . . jolta olen ryövännyt kaikki, tyttäresi, talosi, kyläsi, kotiseutusi? . . . Ja nyt on jouluyö!»

— »Nyt on jouluyö!» vastaa vanhus. — »Mutta nyt on myös anteeksiantamuksen yö. Nouse, ota, mitä sinulla on, mene! Jätä vain minun sieluni rauha — ota kaikki, mitä sinulle tarpeellista on, ryövää, murhaa, etsi yhdeksäs harhaoppinen, — jätä vain tämä pyhä, suuri yö!»

Ja munkki syöksyy tyrmistyneenä pimeään yöhön, mutta vanhuksen kasvoille kohoaa kuin outo kirkkaus, yön myrsky tyyntyy, taivas kajastuu humisevan metsän yläpuolella — ja äsken sammunut kynttilä korkealla puuristillä syttyy.